

Predmet C-786/19

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

23. listopada 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Finanzgericht Köln (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

22. veljače 2019.

Tužitelj:

The North of England P & I Association Ltd., istodobno kao pravni
sljednik društva Marine Shipping Mutual Insurance Company

Tuženik:

Bundeszentralamt für Steuern

Predmet glavnog postupka

Porez na osiguranje za pomorska plovila – Plovila koja su u Njemačkoj upisana u
registar pomorskih plovila, ali koja plove pod zastavom druge države –
Povezivanje porezne obveze prema nacionalnom pravu isključivo s upisom u
registar – Usklađenost s Direktivom 88/357

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodno pitanje

Treba li članak 2. točku (d) drugu alineju u vezi s člankom 25. stavkom 1. prvim
dijelom rečenice Direktive 88/357/EEZ odnosno člankom 46. stavkom 2.
Direktive 92/49/EEZ u pogledu određivanja države članice u kojoj se nalazi rizik
tumačiti na način da je pritom u slučajevima zaštite od rizika koji su povezani s

upravljanjem pomorskim plovilom riječ o državi u kojoj je pomorsko plovilo upisano u službeni registar u svrhu dokazivanja vlasništva ili o državi pod čijom zastavom plovi pomorsko plovilo?

Navedeni međunarodnopravni propisi

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) od 10. prosinca 1982., posebno članci 91. i 94.

Navedene odredbe prava Unije

Druga Direktiva Vijeća 88/357/EEZ od 22. lipnja 1988. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na izravno osiguranje osim životnog osiguranja, koja propisuje odredbe kako bi se olakšalo učinkovito ostvarivanje slobode pružanja usluga i izmjeni Direktive 73/239/EEZ (SL 1988., L 172, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 9., str. 16.), posebno članak 2. točka (d) druga alineja u vezi s člankom 25. stavkom 1.

Direktiva Vijeća 92/49/EEZ od 18. lipnja 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na izravno osiguranje osim životnog osiguranja te kojom se izmjenjuje Direktiva 73/239/EEZ i Direktiva 88/357/EEZ (Treća direktiva o neživotnom osiguranju) (SL 1992., L 228, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 9., str. 30.), posebno članak 46. stavak 2.

Navedeni nacionalni propisi:

Versicherungsteuergesetz (Zakon o osiguranju) u verziji objavljenoj 10. siječnja 1996. (VersStG 1996), posebno članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka 2.

Kratki prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj je osiguravatelj sa sjedištem u Velikoj Britaniji i nudi police pomorskog osiguranja. Usto je pravni sljednik društva Marine Shipping Mutual Insurance Company Limited (MSMI). Tužitelj, odnosno društvo MSMI, osigurali su rizike u odnosu na niz pomorskih plovila u vlasništvu društava s ograničenom odgovornošću njemačkog prava. Pojedinačnim pomorskim plovilima dodijeljen je tako IMO broj (IMO = International Maritime Organization) i upisani su u registar pomorskih plovila Amtsgerichta Hamburg (Općinski sud u Hamburgu, Njemačka).
- 2 Na temelju tih ugovora o osiguranju tužitelj je naplaćivao premije osiguranja. U tom kontekstu nisu plaćeni njemački porezi na osiguranje.
- 3 Njemački Bundesamt für Seeschifffahrt und Hydrographie (Savezna pomorska i hidrografska agencija) odobrila je da predmetna plovila smiju ploviti pod drugom

nacionalnom zastavom umjesto pod (njemačkom) saveznom zastavom, i to pod zastavom Liberije odnosno Malte (takozvana promjena zastave). Pomorska plovila ostala su upisana u njemačkom registru pomorskih plovila tijekom razdoblja promjene zastave.

- 4 Tuženik je tužitelju izdao rješenje o porezu na osiguranje za naplaćene premije. Tužitelj je protiv tog rješenja, nakon neuspješnog prigovora, podnio tužbu pred sudom koji je uputio zahtjev.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 5 Tužitelj ističe da je prema zahtjevima prava Unije iz članka 2. točke (d) druge alineje Direktive 88/357 za utvrđivanje prava oporezivanja relevantna samo registracija vozila. Država u kojoj je vozilo registrirano, ako je riječ o plovilima, država je pod čijom je zastavom plovilo ovlašteno ploviti jer su države zastave utvrdile standarde kvalitete za plovila koja plove pod njihovom zastavom i stoga su odgovorne za rizik koji proizlazi iz plovila.
- 6 Tuženik suprotno tomu ističe da njemački zakonodavac oporezivanje ugovora o osiguranju u vezi s vozilima svih vrsta u članku 1. stavku 2. drugom podstavku točki 2. VersStG 1996 upravo ne temelji na jurisdikciji zastave, nego na upisu u (tuzemni) registar (ovdje registrar pomorskih plovila) i postojanje razlikovne oznake (ovdje IMO broj). Nije relevantan usto postojeći daljnji upis plovila, primjerice u inozemni registar zastava.

Kratki pregled razloga zahtjeva za prethodnu odluku

Pravna situacija prema nacionalnom pravu

- 7 U skladu s nacionalnim pravom tužbu treba odbiti jer su ispunjene sve pretpostavke za oporezivanje premija osiguranja koje je naplatio tužitelj. U skladu s člankom 1. stavkom 2. drugim podstavkom točkom 2. VerStG-a 1996 porezna obveza ovisi, među ostalim, o tome „treba li vozilo u području primjene ovog zakona upisati u službeni ili službeno priznati registar i dobiva li razlikovnu oznaku“. Oboje je ovdje slučaj. Suprotno tomu, nije relevantno u kojoj državi postoji prometna „registracija“ za plovila.
- 8 Promjena zastave ne mijenja ništa u vezi s obvezom osiguranja jer upis u njemačkom registru pomorskih plovila postoji i u tom slučaju. Usto, u slučaju upisa u inozemni registar zastava nije ispunjena pretpostavka upisa u registar u tuzemstvu („u području primjene ovog zakona“).
- 9 To je tumačenje u skladu s namjerom njemačkog zakonodavca i pripremnim aktima VersStG-a 1996. Dok je prvotni nacrt zakona predviđao da je relevantna registracija, u konačnici se nakon savjetovanja s Europskom komisijom i dogovora sa stručnjacima preostalih država članica odlučilo vezati za upis u

registar i razlikovnu oznaku. Ta je izmjena obrazložena time da njemačka verzija Direktive 88/357 pokazuje značajne razlike u odnosu na verzije drugih službenih jezika Unije. U pripremnim aktima u tom se pogledu navodi: „Radi jasnog razgraničenja ubuduće treba uzimati u obzir upis u službeni registar, a ne registraciju (primjerice registar vozila, registar pomorskih plovila).”

Pravna situacija prema pravu Unije

- 10 Međutim, sud koji je uputio zahtjev dvoji o usklađenosti nacionalne pravne situacije s pravom Unije, osobito zato što je u tom slučaju moguće oporezivanje i u državi članici upisa u registar kao i u državi članici registracije, odnosno u državi pod čijom se zastavom plovi.
- 11 Pravom Unije (članak 25. stavak 1. Direktive 88/357 odnosno članak 46. stavak 2. Direktive 92/49) utvrđuje se pravo oporezivanja države članice u kojoj se nalazi rizik. Pod time se za osiguranja u odnosu na registrirana vozila u skladu s člankom 2. točkom (d) drugom alinejom Direktive 88/357 podrazumijeva „država članica u kojoj je vozilo registrirano”. Međutim, te odredbe ne sadržavaju definiciju pojma „država članica u kojoj je vozilo registrirano”.
- 12 Država članica u kojoj je vozilo registrirano mogla bi biti država prema čijem pravu se vozilo registrira za promet na javnom prostoru. U odnosu na pomorska plovila prema tome država članica u kojoj je vozilo registrirano može biti država koja određuje pravna pravila za upravljanje pomorskim plovilom u općem prometu i dakle okvirne uvjete za uporabu pomorskog plovila. S obzirom na općeniti operativni rizik povezan s vozilima, kriterij registracije mogao bi biti prikladan za jasno geografsko lokaliziranje rizika koji proizlazi iz vozila za pitanja osiguranja.
- 13 U prilog povezivanja s državom članicom u kojoj je vozilo registrirano mogle bi govoriti i odredbe UNCLOS-a. U skladu s člankom 91. stavkom 1. UNCLOS-a pomorska plovila imaju pripadnost one države pod čijom su zastavom ovlašteni ploviti. U skladu s člankom 94. stavak 1. UNCLOS-a svaka država vrši svoju jurisdikciju i nadzor nad pomorskim plovilima koji plove pod njezinom zastavom. Osobito, svaka država poduzima potrebne mjere za ostvarivanje sigurnosti na moru (vidjeti članak 94. stavak 3. UNCLOS-a).
- 14 Nadalje, valja uzeti u obzir da ostale jezične verzije Direktive 88/357 osim njemačke (primjerice engleska i talijanska verzija) u članku 2. točki (d) drugoj alineji govore o državi članici upisa u registar, a ne o državi članici koja je izdala registraciju.
- 15 U pogledu tumačenja članka 2. točke (d) druge alineje Direktive 88/357 i nakon sudske prakse Suda dvojbeno je u kojoj mjeri se neovisno o eventualnoj registraciji za promet uzima u obzir isključivo upis u registar.

- 16 Tako se na temelju sudske prakse Suda (presude od 14. lipnja 2001., C-191/99, Kvaerner, EU:C:2001:332, i od 17. siječnja 2019., C-74/18, A., EU:C:2019:33, t. 29.), s jedne strane, može zaključiti da su za pitanje mjesta rizika i stoga utvrđivanje prava oporezivanja odlučujući konkretni i fizički, a ne pravni kriteriji kao i da svakome riziku odgovara konkretan element koji omogućuje da ga se smjesti u određenu državu članicu (vidjeti presudu od 14. lipnja 2001., C-191/99, Kvaerner, EU:C:2019:33, t. 44.).
- 17 S druge strane, Sud navodi da je država članica u kojoj se nalazi rizik država članica registracije čak i ako pritom nije riječ o državi članici u kojoj se vozilo upotrebljava (vidjeti presudu od 14. lipnja 2001., C-191/99, Kvaerner, EU:C:2001:332, t. 45.).
- 18 Usto je Sud (presude od 14. lipnja 2001., C-191/99, Kvaerner, EU:C:2001:332, t. 46. i od 17. siječnja 2019., C-74/18, A., EU:C:2019:33, t. 30.) pojasnio da je „svrha članka 2. točke (d) zadnje alineje Direktive 88/357” koja prelazi okvir posebnih slučajeva koji su uređeni prvom do trećom alinejom članka 2. točke (d) te direktive, „među ostalim, bilo donošenje podrednog pravila za utvrđivanje mjesta na kojem se nalazi operativni rizik kada taj rizik nije posebno povezan s određenom zgradom, vozilom ili putovanjem. U tu svrhu uzima se u obzir mjesto u kojem se obavlja djelatnost čiji je rizik pokriven ugovorom.”

RADNI DOKUMENT